

מסכת ברכות

דף לב. - דף סא :

לפניכם שאלות חזרה מסכמות. השאלות הם על גמ' ורש"י בלבד, ומחולקות לכמה מדורים :
חלק א' - שאלות מסכמות על סדר הדף - ואחריהם מדור חדש של שאלות לענות עליהם בע"פ ;
חלק ב' - שאלות לחידודי שלא לפי סדר הדפים ; חלק ג' - תשובות לחלק ב'

נצרך ברכותינו למצטרפים הרבים ללימוד הדף בכל אתר, ונייחל שיהא זה בבחינת 'המתחיל במצוה ... זוכה לגומרה'!

חלק א' - שאלות מסכמות

- א. מיהם שהטיחו דברים כלפי מעלה (3) ולמי הודה הקב"ה והיכן? באר קראי דלהלן: ודי זהב, לך רד, הרף ממני, ויחל משה (6), נשבעת להם בך, מבלתי יכולת ה', ואולם חי אני? (לא:-לב.)
- ב. מאלו דברים גדולה תפילה (2) ומנ"ל? אלו ב' דברים קרו מיום שחרב ביהמ"ק, ומנ"ל? מה נא' על המאריך בתפילתו (פרט)? אלו ד' דברים צריכין חיזוק? אלו דברים הקב"ה זוכר ואלו שוכח (כביכול)? (לב:)
- ג. מה היה מנהג חסידים הראשונים, ומה היה עם תורתן ומלאכתן? האם יש להפסיק בתפלה לשאלת שלום המלך (פרט), לנחש לעקרב ולשוורים (פרט)? (לב:-לג.)
- ד. היכן מזכירין גבורות גשמים ושאלה, ומדוע? היכן תקנו להבדיל (פרט) והיכן מבדילין, במוצ"ש רגיל וביו"ט שאחר השבת, האם יבדיל פעמיים, טעה בזו ובזו מה דינו? כמאן הלכתא בכל הנ"ל? (לג)
- ה. אלו ד' משתקים ומדוע? איזה קילוס הוא גנאי ואיזה מעשה הוא מגונה? פרט את דיני הסירוב לש"ץ (4)? אלו דברים רובן קשה ומיעוטן יפה (3)? (לג:-לד.)
- ו. ברכות שמו"ע טעה להיכן חוזר (פרט - 2)? ובאלו ניתן לשאול צרכיו? מה אמר ר"א על החזן הארכן ומה על הקצרן? היכן כורע הדיוט מלך וכהן? כריעה בהודאה (3) מה דינה? מהי קידה ומהי השתחוואה? (לד)
- ז. אלו דינים מיוחדים נאמרו באבות (2)? כל הנביאים כולם לא נתנבאו אלא למה (3) ואמאי פליגי? ומאי עין לא ראתה? מי הם תרי חציפי? (לב:)
- ח. מנלן דצריך לברך ברכה ראשונה ואחרונה לס"ד ולמסקנא? מה מברך על פירות האילן והארץ ועל הירקות? מה נא' על מי שלא בירך? מה ילפינן מקראי דהילולים, ואספת דגנך, ביערתי הקודש מן הבית, ואכלו בשעריך ושבעו? (לה)
- ט. מה מברכים על יין ושמן, קמחא דחיטי ודשערי, זמית קורא צנון וצלף, פרט ונמק? מה דין צלף לענין ערלה מעשר כלאים פרט ונמק? מתי הוי שומר לפרי לס"ד דרבא (2) וכיצד נדחה, ולמסקנא? (לה:-לו)
- י. כס פלפלי וזנגבילא ביו"כ מה דינו (פרט)? מה מברכים בכס פלפלי וזנגבילא, אורז דוחן וחיטה? כל שיש בו וכל שהוא מה' מיני דגן, מה דינו ומאי קמ"ל? מה מברך על פת אורז וחיטה בעינה ובבישלה, חביץ קדירה (פרט) ודייסה, ברכה ראשונה ואחרונה? (לו:-לז)
- יא. מה מברכים על חביצא דאית ביה פרורין (פרט), טרוקנין טריתא, דובשא דתמרי ומי פירות, טרימא ושתיא, ומדוע? לחם העשוי לכותח מה דינו בחלה? בחישת שתות בשבת האם מותרת משום גיבול ורפואה, ומדוע? (לז:-לח.)

- יב. מהו נוסח ברכת הפת, במה ובמאי פליגי? כמאן הלכתא? מה מברכים על שלקות? פרט! ר"י היכי מברך על זית מלוח, מה שאלת הגמ' ומה התשובה? מה היה המעשה דתלמידי דבר קפרא, במאי פליגי להו"א ולמסקנא? (לח:-: לט.)
- יג. מה מברכין על גרלידי דלפתא, תבשילא דסלקא ודלפתא, מיא דכולהו שלקי ודשיבתא, פת צנומה בקערה? כשמברך על פת מתי בוצע, מדוע ולהלכתא? (לט)
- יד. בצל קטן שלם וחצי בצל גדול, איזה תורמין ומדוע להו"א ולמסקנא? פתיתין ושלמין על מה יברך קודם (פרט, ויר"ש)? בצינת הפת אלו ב' דברים עושים בשבת אחרת מכל יום? כיצד מברכין בפסח, איזה מעלה יש ברפתא דערובא? (לט:)
- טו. מה דין השח בין ברכה לאכילה? פרט! האם רשאי לבצוע ללא מלח? כיצד מי רגלים כלים (3)? מה צריך לעשות לאחר אכילה ושתייה ואם לא למה ידאג? מה נא' על הרגיל בעדשים ובחרדל, בדגים קטנים ובקצח? (מ.)
- טז. לר"י מה מברכים על ירקות וחיטה, ומדוע? האם ניתן לשנות מברכת הפת? פרט! אלו דברים שהחסיר בברכה מעכבים (2)? (מ)
- יז. האם פטריות חשיבי גדולי קרקע? נובלות מה ברכתם ומה דינם בדמאי, פרט? הפקר מתי חייב במעשר? זית ותפוח או רימון או צנון איזה יקדים, פרט? קרא דארץ חיטה ושעורה למה נאמר (2)? (מ:-מא)
- יח. הביאו לפניו פירות, יין, פהב"כ ותרדין בתוך ולאחר סעודה מה דין ברכה ראשונה ואחרונה שלהם ומדוע? פהב"כ מה ברכתה (פרט) והאם מערבין בה ומדוע? מה קובע את סיום הסעודה כשנמצא בביתו ואצל אחרים? אלו ד' תכיפות יש? (מא:-מב.)
- יט. האם יין שלפני ובתוך המזון פוטר את שלאחר המזון? פרט! בש"א אף לא מעשה קדירה - באר (2)? אכילת פת ושתיית יין מתי הוי קביעות לפטור אחרים קודם בתוך ולאחר הסעודה? (מב-מג.)
- כ. מה ילפינן מדתני במתני' והוא אומר על המוגמר? ממתי מברכים על הריח, הוכח? מה מברכין על מוגמרות משחא דאפרסמון, משחא טחינא וכבישא, נרקום, הרואה אילנות המלבלבין בימי ניסן? ומנין שמברכים על הריח? (מג)
- כא. אבוקה וירח לכמה נחשבים ליוצא בלילה, ומאי נפק"מ? הביאו לפניו שמן והדס או יין על מה יברך קודם, ולהלכתא? מה גנאי הוא לת"ח (8)? ומתי אינם גנאי? (מג:)
- כב. נמצא לפניו מליח ופת על מה יברך, ומדוע? עד מתי היו אוכלים האמוראים פירות גינזור (3)? אלו דברים לא מצויים היו בהר המלך (2) ובגופנית? איזו ברכה ראשונה ואחרונה מברכים על ה' וז' מינים, שלק מים ביעא וירקא, ומדוע? (מד)
- כג. טחול וכרישין למה יפים ולמה קשים, ומה תקנתם? מתי ירק אסור לאכילה, והאם מותר לספר עם האוכלו? במה שוברים כוחו של הלפת (5), וכיצד אכלינן דג קטן מלוח? (מד:)
- כד. מהו זימון, מכמה מזמנים (רשות וחובה), ומנ"ל (2)? שמש נכרי, נשים עבדים וקטנים, האם מצטרפים לזמון ומזמנים לעצמן (פרט) ומדוע? שלישי או עשירי שיצא לשוק מהיכן יכול לענות לזימון (2)? ומדוע? (מה)
- כה. שנים או ג' שאכלו כ"א ואין ביניהם אדם גדול, האם מצוה ליחלק או לא? שלשה שאכלו ולא סיימו כולם לאכול (2) או בא רביעי שלא אכל עמהם האם צריכים לענות לזימון, ומה? (מה:)
- כו. בעה"ב ואורח מי מברך הברכות ומדוע? כמה ברכות יש בברהמ"ז? פרט! ברכת הטוב והמטיב דאורייתא או לא, הוכח (3)? להיכן הוא חוזר, על מי הנידון ומה דינו? (מו)
- כז. במה מכבדין את הגדול (3) ובמה אין מכבדין (3)? כשאינו עיקר סעודה האם מברך? מתי ולמי ממתינין בקערה, ולמי הבוצע צריך להמתין בבציעתו, ומדוע? איזה אמן אין עונים (3) ואיזה רצוי לענות? (מו:-מז.)

כח. אכל דמאי וכותי (פרט) האם מזמנין עליהם ומדוע? מה החידוש במעשר ראשון שנטלה תרומתו, ובמעשר שני ושמש שמזמנים עליהם? איזה הוא עם הארץ (6)? (מז)

כט. מה החידוש שאין מזמנים על: אכל טבל ומעשר שלא נטלה תרומתו, מע"ש וכו' ונכרי? מה דין קטן לזימון, פרט (4)? תשעה ועבד וארון ושבת, נראין כי' (באר), ששה שאכלו דגן וד' ירק האם מצטרפין לזימון? ובאכל ירק האם יכול להוציאם? (מז:-מח.)

ל. מי תיקן ברכת המזון (5), ומה סדר ברכת המזון? מנין לברכת המזון (2) הזימון (2) ברכה ראשונה (4) וברכת התורה (3)? (מח:)

לא. אלו דברים מעכבין בברכת הארץ ובבונה ירושלים? הטוב והמטיב האם צריכה מלכות וכמה, ובמאי קמפלגי? האם ומדוע יש חסרון לחתום מושיע ישראל ובונה ירושלים, על הארץ ועל המזון ועל הפירות, מקדש השבת וישראל או ישראל והזמנים? (מח:-מט.)

לב. מה דין טעה ולא הזכיר של שבת, של יו"ט, של ר"ח בתפילה ובברהמ"ז (פרט ונמק)? כביצה וכזית איזה שיעור חשוב לר"מ ולר"י (2)? (מט)

לג. מהו לשון הזימון מתי ובכמה רשאים להחלק בזימון (פרט)? מברכותיו של אדם ניכר אם ת"ח הוא, כיצד (4)? מה ילפינן מקרא דבמקהלות ברכו וגו' (מט:-נ)

לד. יין שאינו מזוג מה ברכתו, האם מברכין עליו כוס של ברכה, והאם נוטלין ממנו לידים? אלו ד' דברים נאמרו בפת ומה אמר שמואל? אלו ב' חילוקי דינים יש בין דבר הנמאס לדבר שאינו נמאס? (נ:)

לה. אכל ושתה ולא ברך ברכה ראשונה מה דינו? אספרגוס למה יפה, למה קשה, ואלו ו' דברים נאמרו בו? אלו ג' דברים אמרו שר הפנים ומלאה"מ לא לעשות? (נא.)

לו. מה טעון כוס של ברכהמ"ז? פרט! לאיזה כוס אין מסיחין ואין מברכין? ברכת המזון מעומד או מיושב? (נא)

לז. מהו סדר קידוש והבדלה לב"ש ולב"ה (פרט ונמק)? כיצד אומרים ברכת האש ומדוע? (נא:-נב)

לח. מתי נוטלין ידים ראשונים ואחרונים, והיכן מניחים המפה שניגבו בה מים ראשונים לב"ש ולב"ה, ומדוע? (נב)

לט. נר ובשמים של נכרי ומתים (פרט), מהלך בעיר שחלקה נכרים וחלקה ישראל, אור של תנור כבשן ושל ביהכנ"ס האם מברך עליהם? הביאו אור לביהמ"ד כיצד מברכין (2) ומדוע? (נב:-נג.)

מ. מהו יאותו לאורו (פרט) והאם מחזירין על הנר? אכל ושכח ולא בירך, האם צריך ומצוה לחזור למקומו, ועד מתי יברך? מה עדיף לברך או לענות אמן, האם עונה אמן כשלא שמע כל הברכה או בשמע מקטן? מה ילפינן מקרא דוהתקדשתם וגו' (נג:)

מא. על אלו ה' דברים אומר עושה מע"ב וה' שאומר שכוחו וגבורתו? אלו ו' דברים לא יעשה בהר הבית? מי מברך ועל איזה נס מברכים ומנ"ל? אלו ז' ניסא דרבים וד' סוגי ניסא דיחיד מפורט בגמ' (פרט)? מה מברך על לוט ואשתו? (נד)

מב. ברכת הגומל בפני מי צריכים לברך? פטרתו יתי מלאודויי היאך? אלו ג' צריכין שימור, מאריכין ומקצירין ימיו ושנותיו, מזכירין עוונותיו של אדם, צריכים רחמים, מכריז עליהם הקב"ה בעצמו? ואלו י' דברים מביאים האדם לידי תחתוניות? (נד:-נה.)

מג. מה הם ו' מימרות דר' חסדא על חלומות? מנ"ל דיצפה לחלום טוב עד כ"ב שנה? אלו חלומות אין מראין לאדם? הרואה חלום ונפשו עגומה עליו או לא ידע מאי חזא מה יעשה (פרט)? מאן דדחיל מעינא בישא ומאן דחליש מה יעשה? (נה:)

מד. מנ"ל שכל החלומות הולכין אחר הפה, ובמי נתקיים זה? אלו חלומות מתקיימין ומהי נבואה קטנה? מנ"ל דאין מראין לאדם אלא מהרהורי ליבו (3) ובמי התקיים זה (2)? (נה:-נו.)

מה. מה פתר בר הדיא לאביי ורבא על החלומות דלהלן: שורך טבוח לעיניך, בניך ובנותיך נתונים לע"א, ובאו כל עמי הארץ, חזן בשרא, ורומנא דקדחי אפוס דני, בר חמרא דקאי איסדן ונוער? מה פתר לרבא כשראה אדפנו של אביי ושל שניפלו? כיצד נודע לרבא דבדידו קיימו ומה ארע בסופו? (נו.)

מו. אלו הן שלשה שלומות? הרואה נהר צפור קדרה ענבים הר שופר כלב ארי תגלחת באר קנה שור, מה ישכים ויאמר ומדוע? אלו דברים מעלו לחלמא, ואלו דברים נאמרו בשור (6)? הרואה ישמעאל פיל הספד ומתפלל בחלום, בא על אש"א, ז' וד' (ללא ערבה) מינים (פרט), מהו פתרונו? (נו:-נז.)

מז. אלו חלומות חלמו ר"פ והבדר"י, רב אשי ורב ששת? מי הם ג'. מלכים, נביאים, כתובים (2), חכמים, תלמידי חכמים, ומה יצפה הרואה אותם? אלו מיני חיות מתכות פירות צבעונין ועופות אינן יפים לחלום? (נז)

מח. אלו ג' דברים מעין עוה"ב, משיבין ומרחיבין דעתו של אדם? אלו ה' דברים הם א' משישים? אלו ו' דברים סימן יפה לחולה ואלו מרפאין את החולה? (נז:)

מט. הרואה בבל מה יברך? מה בירך בן זומא כשראה אוכלוסא? מיהו אורח טוב ואורח רע ומה נא' עליהם? הרואה חכמי ומלכי ישראל ועכו"ם, מה מברך? מה היה המעשה עם רב ששת והצדוקי, ורב שילא עם הבועל מצרית? לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד, באר (2)? (נז:-נח.)

נ. הרואה בתי ישראל ועכו"ם בישובן ובחורבן, והרואה קבריהם מה אומר? מדוע ר"ח נאנח ליד ביתו של רחב"ח, ומה אמר לו ע"ז עולא? הרואה את חבירו לאחר זמן שלא ראוהו מה מברך? הרואה את הבהקנין מה מברך, ועל אלו בריות אומר משנה הבריות? (נח:)

נא. וגמירי דלא עבר כסלא - באר - ומדוע חזינן דקא עבר (3)? מהו כסיל וכימה, ומה היה קורה אילו לא היו? מתי והיאך (5) קורה רעידת אדמה? מהם רעמים (4) ולמה נבראו? מתי גמירי דאין זעפא וכיצד יש? (נח:-נט.)

נב. אלו עננים קשים ואלו אין בהם מששא? מה עושים ואין עושים כשרואים את הקשת? מהו רקיע בטהרתה, והאם ומה מברך כשרואה? פרת למה נקראה כך, היכן היא, ומה מברך הרואה? מה מברכין על גשמים (פרט)? (נט:)

נג. מתי מברכין הטוב והמטיב (פרט)? הקונה כלים מתי מברך? מה יבקש אדם כשאשתו מעוברת (פרט)? פחד האם הוא טוב? הנכנס והיוצא מן הכרך, מבית המרחץ, מהקזת דם ומבית הכסא, מה אומר (פרט)? (נט:-ס.)

נד. הנכנס לישן וכי מיתער (פרט) מה אומר? כיצד צריך לברך על רעה ומנ"ל (4)? מה היה המעשה עם ר"ע שאמר הכל לטובה? מדוע כתוב וייצר בשני יודין (2)? (ס:-סא.)

נה. מהו הצלע (2) באר לפי"ז מהו אחור וקדם צרתני, וייצר בב' יודין, זכר ונקבה בראם, ויסגור בשר תחתנה, ויבן? מה ילפינן מקראי דויביאה אל האדם, יד ליד לא ינקה, וילך מנוח אחר אשתו? (סא.)

נו. עכו"ם, ארי, אשה, ביהכנ"ס בשעה שהציבור מתפללין, מה סדר הקדימויות לא ללכת אחריהם? מתי מותר ללכת אחורי ביהכנ"ס (4)? יצה"ר למה דומה (2)? פרט 13 מאברי הגוף מה תפקידם? (סא)

נז. מי שופט האדם ולמי נברא העולם? מדוע נא' בכל נפשך ובכל מאודך? מה היה מעשה דפפוס ור"ע, ומה היה בשעה הוציאו את ר"ע להריגה? אלו ד' תנאים שלא נאסר להקל ראשו כנגד שער המזרח? (סא:)

נח. כיצד צריך להפנות בגליל, ביהודה ובחו"ל? מה למד ר"ע מר"י בבית הכסא (3)? מפני מה אין מקנחין בימין (5)? הצנוע בבית הכסא ממה ניצול? מה עשו ר"א ור"א, אביי ורבא, לינצל ממזיקי ביהכ"ס? (סא:-סב.)

נט. אחורי הגדר ובבקעה מתי נפנה (2) והאם יש מקום שהקילו (2)? מה ר"נ שאל את הספדן, ומדוע? איזהו צנוע זה הנפנה בלילה וכו' באר (2)? משמש ושב באר, ואם לא עשה כן מה יעשה? (סב.)

ס. מה הם "מילי" דבר קפרא? מדוע רב אבא הקפיד על רב ספרא שאמר לו ליעול מר, ומה סבר ר"ס? מה הציל את שאול מדוד, מדוע היה קר לדוד בעת זקנותו, ומדוע נכשל במנית עם ישראל? כמה מתו באותו זמן, וע"י מה ניחם הקב"ה (4)? (סב:)

סא. מהי קפנדריא ומתי מותר לעשותה בביהכנ"ס (2)? מנעל ורקיקה וקפנדריא, מה מותר בביהכנ"ס ומה אסור, ומדוע? חותמי ברכות שבמקדש מה היו עושין ומדוע? מהו ה"ואומר" הכתוב גבי שאילת שלום? (סב:-סג.)

סב. מה ילפינן מקרא דעת לעשות לה' וגו', בכל דרכיך דעהו, איש רעים להתרועע? לאלו שתי פרשיות נסמכה פרשת סוטה, ומדוע? מה נא' על המשתף שם שמים בצערו (2) ועל המתרפה ממצוה אחת? (סג.)

סג. מדוע שלחו את ר"י בן כיפר וב"ב של זכריה בן קבוטל לבני הגולה, ומה אמרו להם? היאך יכלו לומר בהלכות דלא כריב"ח? כיצד פתחו רבותינו שברכם ביבנה בכבוד אכסניא? (סג)

סד. מהו הסכת ושמע ישראל (3), כי מיץ חלב יוציא חמאה וגו' אם נבלת בהתנשא וגו', ישגבך שם אלוקי יעקב? מנ"ל דהנדחה מפני השעה שעה נדחית מפניו? מה נא' על הנהנה מסעודה שת"ח שרוי בתוכה ועל היוצא מבית הכנסת לביהמ"ד? הנפטר מחבירו ומן המת מה יאמר? מנ"ל דת"ח מרבים שלום בעולם? (סג:-סד.)